ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова НМР ВСП «ІІНО КНУБА»
Дмитро ПРУСОВ
від «26» травня 2026 р.

КАРТА ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ІНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА І ЗАХИСТ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

1) Шифр за ОПП: ВК
2) Навчальний рік: 2026/2027
3) Освітній рівень: другий рівень вищої освіти (магістр)
4) Форма навчання: денна/заочна
5) Компонента спеціальності: вибіркова
6) Семестр: 2,3
7) Викладач (розробник карти): доктор філософії, доцент кафедри девелопменту та просторового планування ВСП «ІІНО КНУБА» Комар Микола Антонович Корпоративна адреса електронної пошти: komar.ma@iino.in.ua
8) Мова навчання: українська
9) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): "Нормативно-правове та нормативно-технічне забезпечення галузі", "Планування та забудова територій", "Інженерний благоустрій міських територій ".
10) Мета курсу: формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти знань і вмінь, необхідних для вирішення завдань, пов'язаних із теоретичними основами і практичною реалізацією інноваційних процесів поліпшення умов будівництва та експлуатації території населених пунктів в складних природних умовах, виключення або обмеження негативних фізико-геологічних процесів, їх розвиток та вплив на територію міста, проектування, будівництво та експлуатація міських інженерних споруд. Основними завданнями вивчення дисципліни «Інженерна підготовка і захист міських територій» для ОПП «Міське будівництво та господарство» є надати студентам необхідні знання для створення та підтримання повноцінного життєвого середовища в складних природних та геологічних умовах при проектуванні, будівництві та експлуатації міських інженерних споруд.
11) Структура курсу:

	Лекції, год	Практичне заняття, год	Лабораторні заняття, год	Курсовий проект/ курсова робота РГР/ контрольна робота	Самостійна робота здобувача, год	Форма підсумкового контролю
	16/12	16/12	-	Контрольна робота	88/96	залік
	Сума годин:			120		
	Загальні кількість кредитів ЄКТС:			4,0		

12) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції: -– 16 год.

Тема 1. Стадії розробки проектів висотного рішення території..
Тема 2. Методи організації рельєфу.
Тема 3. Повздовжній та поперечний профілі.
Тема 4. Організація рельєфу вуличної мережі.
Тема 5. Особливості організації рельєфу на території кварталу чи групи будинків.
Тема 6. Споруди захисту від постійного та тимчасового затоплення.
Тема 7 Споруди регулювання стоку.
Тема 8. Протизсувні споруди.
Тема 9. Протиабразійні споруди.
Тема 10. Схема організації рельєфу на стадії генплану.

Практичні: – 16 год.

Тема 1 Класифікація нормативних документів в сфері інженерної підготовки і захисту міських територій.
Тема 2. Характеристики рельєфу за ступенем придатності.
Тема 3. Метод профілів
Тема 4. Організації рельєфу перехрестя та майданів.
Тема 5. Висотна прив'язка будівель та споруд.
Тема 6. Призначення дамб обвалування.
Тема 7. Класифікація споруд в залежності від напору води, матеріалів, конструктивним признакам.
Тема 8. Матеріали та конструктивні ознаки споруд захисту.
Тема 9. Вибір ефективних конструкцій берегозахисних споруд.
Тема 10. Розрахунок стійкості споруди

Лабораторні: -

Контрольна робота: (Контрольна робота складається з двох частин: теоретичні питання та виконання практичного завдання).

Самостійна робота студента: – 88 год.

1 Стадії розробки проектів висотного рішення території.
2 Методи організації рельєфу.
3 Повздовжній та поперечний профілі
4 Організація рельєфу вуличної мережі.
5 Особливості організації рельєфу на території кварталу чи групи будинків.
6 Споруди захисту від постійного та тимчасового затоплення..
7 Споруди регулювання стоку.
8 Вибір ефективних конструкцій споруд
9 Класифікація берегозахисних споруд
10 Розрахунок стійкості споруди

11 Нормативні документи в сфері інженерної підготовки і захисту міських територій
12 Характеристики рельєфу за ступенем придатності
13 Метод профілів.
14 Організації рельєфу перехрестя та майданів
15 Висотна прив'язка будівель та споруд
16 Призначення дамб обвалування
17 Класифікація споруд в залежності від напору води, матеріалів, конструктивним ознакам
18 Протизсувні споруди
19 Протиабразійні споруди.
20 Схема організації рельєфу на стадії генплану.

Контрольні питання:

1. Стадії розробки проектів вертикального планування.
2. Аналіз рельєфу для цілей містобудівництва.
3. Схема вертикального планування міської території.
4. Методи вертикального планування.
5. Задачі вертикального планування.
6. Вертикальне планування методом проектних горизонталей.
7. Вертикальне планування вуличної мережі та перехресть.
8. Вертикальне планування територій зелених насаджень.
9. Принципи висотної організації рельєфу міжвуличної території.
10. Висотна прив’язка споруд.
11. Системи та схеми каналізації в місті.
12. Проектування дощової мережі в плані.
13. Дощоприймальні колодязі та їх розташування в плані.
14. Методи захисту територій від затоплення.
15. Стримувальні протизсувні споруди.
16. Дренажні протизсувні споруди.
17. Класифікація інженерних споруд.
18. Вимоги щодо проектування інженерних споруд.
19. Вимоги щодо розрахунку інженерних споруд.
20. Мета застосування набережних. Конструкції набережних.
21. Проектування підпірних стінок набережних.
22. Гідроізоляція та дренування стінок набережних.
23. Проектування залізобетонних стінок набережних.
24. Проектування збірних залізобетонних стінок набережних.
25. Проектування польових та шпунтових стінок набережних.
26. Гідроізоляція та дренування стінок набережних.
27. Проектування сходів набережних.
28. Проектування сходів набережних.
29. Проектування дренажів для захисту зсувонебезпечних територій.
30. Класифікація берегозахисних споруд.

Самостійна робота передбачає: опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовку до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовку до підсумкового контролю.

13) Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Стратегія розвитку міста Києва до 2025 року. – Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація). Київ, 2017.
2. Генеральний план м. Києва до 2025 року. Концепція стратегічного розвитку м. Києва. Київ, 2011.
3. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування і забудова територій. – К.: Мінрегіон України, 2019. – 179 с.
4. ДБН В.2.3-5:2018. Вулиці та дороги населених пунктів. – К.: Мінрегіон України, 2018. – 55 с.
5. ДБН Б.2.2-5:2011. Благоустрій територій. – К.: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2012.– 60 с.
6. ДБН В.2.5-75:2013 Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування. Зі Зміною № 1
7. ДБН В.1.1.-3-97. Інженерний захист територій, будівель і споруд від зсувів та обвалів. Основні положення. – К.: 1998.
8. Закон України Про основи містобудування (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 52, ст.683
9. Закон України Про регулювання містобудівної діяльності (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 34, ст.343)
10. Закон України Про архітектурну діяльність (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 31, ст.246)
11. Інженерний захист та освоєння територій. Довідник (За редакцією В.С.Ніщука) - К.,“Основа”, 2000.–358 с.
12. Шилова Т.О., Омельяненко М.В. Планування міст і транспорт. Навчальний посібник. – Київ,2013.
13. Дикаревский В.С. и др. Отведение и очистка поверхностных вод. Л.: Стройиздат, 1990. – 224 с.
14. В.В.Леонтович, В.С.Ніщук. Проектування і розрахунок дощової каналізації (методичні вказівки) - К., КІБІ, 1993. –36 с
15. Інженерний захист та освоєння територій. Довідник. За редакцією к.т.н. В.С.Ніщука – К.: “Основа”, 2000. –344 с.
16. Містобудування. Довідник проектувальника. / [за заг. ред. д-ра архіт. Т.Ф.Панченко]. – вид. 2-е, доп. – К.: Укрархбудінформ, 2006. – 192 с.

Додаткова література:

17. Шилова Т.О. Міське комунальне господарство: навчальний посібник. К.:КНУБА, 2006. – 272 с.
18. Плешкановська А.М. Реконструктивна діяльність в контексті міського розвитку / Плешкановська А.М. // Містобудування та територіальне планування. Вип. 37. – 2010. – С. 413-420

Нормативно-правове забезпечення:

19. Закон України Про стандартизацію (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 31, ст.1058)
20. Закон України Про регулювання містобудівної діяльності (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 34, ст.343)
21. Закон України Про архітектурну діяльність (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 31, ст.246)
22. Закон України Про будівельні норми (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 5, ст.41)
23. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів : ДСП № 173. [Чинні від 1996-06-19]. К.: Укрархбудінформ, 2002. 59 с.

Інформаційні ресурси:
1. http://library.knuba.edu.ua / Бібліотека Київського національного університету будівництва і архітектури.
2. https://www.nbuv.gov.ua / Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
3. https://kga.gov.ua/generalnij-plan / Генеральний план м. Києва. Офіційний сайт департаменту Містобудування та архітектури КМДА //
4. https://mkk.kga.gov.ua / Містобудівний кадастр Києва //
5. https://map.land.gov.ua / Публічна кадастрова карта

14) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів)

Поточне оцінювання та самостійна робота		Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Результати роботи студентів під час семінару/ практичної роботи; оцінювання самостійної роботи	Якість виконання індивідуального завдання (контрольна робота)		
30	20	50	100

15) Умови допуску до підсумкового контролю:
- відвідування лекцій;
- активність на практичних заняттях;
- дотримання термінів виконання РГР;
- дотримання умов академічної доброчесності.

16) Політика щодо академічної доброчесності: розуміння здобувачами вищої освіти норм академічної доброчесності (вимог щодо оригінальності текстів та допустимого відсотку співпадінь).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

17) Примітки:

Затверджено на засіданні кафедри девелопменту та просторового планування
Протокол від «21» травня 2026 за № 02/05

Розглянуто і схвалено Науково-методичною радою ВСП «ІІНО КНУБА»,
Протокол від «25» травня 2026 р. за № 11